

Vážení priatelia záhradkári,

v roku 2007 si pripomíname 50 rokov, čo slovenskí záhradkári svojimi záhradkami:

- **kultivujú** obraz krajiny vytváraním zelene, starostlivosťou o ňu a produkciu kyslíka, pričom sa priamo zúčastňujú na tvorbe a ochrane životného prostredia,
- **samozasobujú** ekologickým ovocím, zeleninou a kvetmi seba, svoje rodiny a priateľov a pomáhajú tak zvyšovať ich spotrebu a zlepšovať zdravotný stav obyvateľov,
- **zmysluplne využívajú voľný čas** v súlade s prírodou, aktívnym pohybom na čerstvom vzduchu odbúravajú stres,
- **predlžujú aktívny vek** a pocit užitočnosti a spolupatričnosti,
- **získavajú** nové vedomosti, zručnosti a potrebné návyky,
- **učia sa** vo svojich organizáciách riadeniu, základom demokracie a rozhodovaniu,
- **zlepšujú** medziľudské a susedské vzťahy,
- **pomáhajú** zapájať mládež do prác v záhrade a vychovávajú ju k úcte k prírode,
- **revitalizujú** často nevyužívané, zanedbané a zdevastované priestory.

Pri týchto a ďalších činnostiach sú záhradkári nevyhnutnou súčasťou so samosprávou a štátnou správou. Len tam, kde zo strany samospráv existuje pochopenie a konkrétna pomoc, možno dosiahnuť výsledky prospešné pre obidve strany a spoločnosť. Záhrady sú súčasťou každej vyspelej krajiny, mesta a obce, a preto sa aj v roku 2007 podieľame na ich živote. V tejto práci, Vám milí záhradkári, prajem veľa úspechov, vytrvalosti, zdravia a dobrých rozhodnutí.

Rady záhradkárom

V januári je prezimujúca zelenina na záhonoch chránená snehovou pokrývkou. Pokiaľ však tomu tak nie je, môžeme záhony chrániť slamou; ideálne je bukové listie alebo netkaná textilía. Kontrolujeme uskladnené ovocie a vyberáme nahnité plody. Dbáme o to, aby v skladovacom priestore bolo dostatočne vlhko a keď cez zimu nemrzne, postaráme sa o vetranie prívodom čerstvého vzduchu. Zaisťujeme si potrebné osivá, hnojivá, pomocný materiál a vhodnú literatúru pre ďalšiu sezónu. Zalievanie izbových rastlín obmedzíme na minimum, hnojenie úplne vynecháme. Odstraňujeme zaschnuté listy a odumreté výhonky. Pozor na výskyt chorôb a škodcov.

Pôda v skleníku je počas roka používaná dlhšiu dobu ako na vonkajších záhonoch, preto dochádza k rýchlejšiemu vyčerpaniu a zameraniu škodcami a chorobami. Aby sme zachovali alebo aj zlepšili úrodnosť pôdy v skleníku, mali by sme do nej dodávať organickú hmotu formou kompostu alebo preležaného maštalného hnoja, ktorý aplikujeme aspoň 20 l/m² (podľa možnosti aj viac) a pôdu zrýľujeme. Ideálne je, ak máme možnosť urobiť si roz-

bor pôdy v skleníku, ten nám umožní vykonávať hnojenie podľa skutočného obsahu živín. Dôležitým faktorom kvality pôdy je taktiež aj pH. Optimálna hodnota pH pre väčšinu rastlín sa pohybuje v rozmedzí 5,5 - 6,5, kedy sú základné živiny v pôde pre rastliny dostupné. Príliš nízke pH zvýšime vápnením, pokiaľ je hodnota pH príliš vysoká, použijeme fyziologické kyslé hnojivá.

Svetelné a teplotné podmienky v zimnom období sú limitované, preto by sme mali obmedziť zalievanie na takú úroveň, aby koreňové baly celkom nepreschli a rastlina nevyuschla. Koreňové baly však nesmú byť premočené, lebo u rastlín by došlo k hnitiu a následnému úhynu. Vzhľadom k tomu, že je zimné obdobie chudobné na svetlo, snažíme sa rôznymi spôsobmi znižovať nedostatok svetla. Ideálne je prisvetľovanie rastlín do optimálnej hodnoty. Aj bez osvetľovania môžeme čiastočne obmedziť svetelný deficit a to tým, že udržujeme plášť skleníka v čistote a pokiaľ máme konštrukciu skleníka podmurovanú, natrieme ju na bielo, čím docielime, že biela plocha bude svetlo odrážať do priestoru.

Pokiaľ máme nevytápaný skleník alebo parenisko, môžeme ich využiť na založenie niektorých zelenín aj s koreňmi, ktoré budeme počas zimy postupne spotrebúvať. Pokiaľ máme skleník vytápaný, môžeme vysievať vhodné odrody hlávkového šalátu k rýchlenu napr. Jantár, Smaragd a Karat. Taktiež sem môžeme preniesť rýchle cibuloviny, ktorých korene prerastú substrát v kvetináči.

V mesiaci február ošetrujeme

Broskyne proti kučeravosti listov v čase nalievania sa púčikov: Cupracaffaro, Kuprikol 50, Kuprotix 20 DKV, Delan SC 750, Novozír MN 80, Sylit 65, Champion 50 WP, Sulka.

Zimný cesnak proti fúzavke cesnakovej: Basudin 600 EW, Karate 2,5 WG, Karate Zeon 5 SC, Reldan 40 EC, Sumition Super. Postrek so zmáčadlom sa robí ihneď po prvom oteplení nad 10°C a o 14 dní sa zopakuje. Zálievka sa robí len raz, 14 dní po prvom oteplení nad 10°C. Ošetrujú sa iba porasty zimného cesnaku v miestach pravidelného výskytu škodcu.

Nezabudnime

Z ovocných stromov odstrániť a spáliť zoschnuté múmie ovocia. Pri reze ovocných stromov odstraňovať štádia škodcov. Pravidelne kontrolovať sklady ovocia a zeleniny a dbať o to, aby teplota v skladoch neklesla pod bod mrazu a nevystúpila nad 10°C. Zabezpečiť vchádzajúcim zeleninám a okrasným rastlinám dostatok svetla a primeranú vlhku, teplotu treba prispôbiť nárokom jednotlivých druhov zelenín a kvetín.

Ladislav Gredecký
inštruktor SZZ

Šachová mládež Spiša v Gelnici

Liga mládeže Spiša v zrýchlenom šachu jednotlivcov sa už tradične začína 1. kolom v Gelnici. Podujatie sa uskutočnilo v decembri v sále MsKS a zúčastnilo sa ho 51 detí z okresov Levoča, Sp. Nová Ves, Poprad a Gelnica, ktoré súťažili v dvoch turnajoch podľa vekových kategórií. V turnaji starších (20 účastníkov, 2 vekové kategórie) sa najviac darilo Martinovi Demkovi zo Spišského Bystrého, ktorý vyhral všetky svoje partie a zvíťazil pred P. Petkom 5,5 b., Š. Dromblikovičom 5 b. a M. Turzákom 4,5 b. (všetci Gelnica). V ďalšej skupine šachistov so 4 b. boli aj najlepšie šachistky M. Bonková zo Sp. Hrhova a P. Kovalová zo Sp. Vlach. V turnaji mladších (31 účastníkov, 3 vekové kategórie) zvíťazil taktiež šachista zo Sp. Bystrého - Ján Lopušek so 7 bodmi pred D. Slatkovským zo Sp. Vlach 5,5 b., S. Slavkovským a J. Šefčíkom (obaja LŠ Poprad), najlepšimi dievčatami H. Kopnickou (CVČ Poprad), M. Kovalovou a L. Valkom (obaja Sp. Vlasy), všetci 5 b. Najmladším šachistom bol Jakubko Kuraj z Gelnice, ktorý ešte nemal 7 rokov. Najlepší v piatich vekových kategóriách boli odmenení vecnými cenami.

Teší nás, že turnaja sa zúčastnilo 15 detí a zdá sa, že

šachová hra v našom meste bude mať svojich vyznávačov aj v budúcnosti. Sú to predovšetkým začínajúci šachisti, členovia šachového krúžku v Centre voľného času, od ktorých zatiaľ ešte nemožno očakávať veľké výsledky, avšak nechýba im nadšenie, takže dobré výsledky v budúcnosti určite prídu. To, že sa oplatí stavať na príprave vlastnej mládeže, sa potvrdzuje na výsledkoch nielen v mládežníckych turnajoch, ale aj v súťaži družstiev dospelých, kde úspešne pôsobia ako náhradníci v A alebo B družstve Petko, Turzák a Dromblikovič.

Liga mládeže Spiša bude mať ešte ďalšie 4 kolá, ktoré rozhodnú o celkových víťazoch v jednotlivých kategóriách, ktorí sa stanú majstrami Spiša.

Umiestnenie Gelničanov resp. členov krúžku pri CVČ:

Turnaj starších: 2. Petko Peter, 3. Dromblikovič Štefan, 4. Turzák Milan, 7. Fidler Lubomír, 15. Lacko René, 20. Hudák Martin.

Turnaj mladších: 15. Kollár Adrián, 19. Macejko Dominik, 22. Macejko Erik, 23. Pohly Jakub, 24. Rybák Adam, 25. Kuraj Jakub, 26. Miženko Samuel, 27. Hannel Miroslav, 31. Marcinová Elis.

